

HOVRÄTTEN FÖR
NEDRE NORRLAND
Rotel 12
Handläggare 2

DOM
2024-12-27
Sundsvall

Mål nr
B 1950-24

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Hälsinglands tingsrätts dom den 4 november 2024 i mål nr B 2153-24, se bilaga A

PARTER (antal tilltalade 1)

Klagande och motpart (Åklagare)

Assistentåklagare Olle Sjölund Smitt
Åklagarkammaren i Gävle

Klagande och motpart (Målsägande)

Sekretess NN5, se Partsbilaga sekretess

Ombud och målsägandebiträde: Advokat Sunita Memetovic
Advokatfirman Ericksson & Häggquist AB

Klagande och motpart (Tilltalad)

Johan Erik GUSTAV Tyberg, 20010802-5230
Frihetsberövande: Häktad
Villagatan 1 Lgh 1102
825 32 Iggesund

Ombud och offentlig försvarare: Advokat Per Wiesel
Advokatfirman Abersten

SAKEN

Våldtäkt m.m.

HOVRÄTTENS DOMSLUT

Hovrätten ändrar tingsrättens dom på så sätt att hovrätten dömer Gustav Tyberg för våldtäkt mot barn den 4 augusti 2024 enligt 6 kap 4 § 1 st brottsbalken i stället för våldtäkt och bestämmer fängelsestraffets längd till 3 år.

I övrigt gäller tingsrättens domslut.

Gustav Tyberg ska stanna kvar i häkte till dess fängelsestraffet får verkställas.

Hovrätten fastställer tingsrättens sekretessförordnande och förordnar att sekretessbestämmelsen i 35 kap. 12 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska fortsätta att vara tillämplig för de uppgifter som har lagts fram vid hovrättens

Dok.Id 236537

Postadress
Box 170
851 03 Sundsvall

Besöksadress
Södra Tjörngatan 2

Telefon
060-18 68 00
E-post: hovratten.nedrenorrland@dom.se
www.hovrattenfordrenorrland.se

Telefax

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00–16:00

huvudförhandling inom stängda dörrar och som kan röja Sekretess NN5:s och Sekretess NN2:s identiteter. Samma sekretessbestämmelse ska fortsätta att vara tillämplig på identitetsuppgifterna i partsbilagan till denna dom.

Per Wiesel får ersättning av staten med 34 425 kr, varav 19 597 kr avser arbete, 6 759 kr tidspillan, 1 184 kr utlägg och 6 885 kr mervärdesskatt.

Sunita Memetovic får ersättning av staten för arbete med 20 573 kr, varav 4 115 kr utgör mervärdesskatt.

Kostnaden för försvararen och målsägandebiträdet ska staten stå för.

YRKANDEN I HOVRÄTTEN

Gustav Tyberg har yrkat att hovrätten ogillar åtalet för våldtäkt och sätter ned skadeståndsskyldigheten till Sekretess NN5. Under alla omständigheter har han yrkat strafflindring.

Sekretess NN5, som har biträtt åtalet, har anslutningsvis yrkat att Gustav Tyberg döms för våldtäkt mot barn, att hovrätten skärper den utdömda påföljden och dömer honom till ett längre fängelsestraff.

Åklagaren har anslutningsvis yrkat att Gustav Tyberg döms för våldtäkt mot barn.

Part har motsatt sig respektive motparts ändringsyrkanden.

UTREDNINGEN I HOVRÄTTEN

I hovrätten har åberopats samma bevisning som vid tingsrätten. De videoinspelade förhören från tingsrätten och barnförhören som spelades in under förundersökningen har spelats upp.

HOVRÄTTENS DOMSKÄL

Som tingsrätten kommit fram till är det utrett att Gustav Tyberg på den tid och plats som åklagaren påstått hade vaginalt och oralt samlag med den då 14-åriga målsäganden.

Den avgörande frågan i målet är om Gustav Tyberg hade uppsåt eller i vart fall var oaktsam i förhållande till den omständigheten att målsäganden var under 15 år när han genomförde de sexuella handlingarna med henne. Likgiltighetsuppsåt förutsätter för det första att gärningsmannen insett risken för att målsäganden kunde vara under 15 år. Om gärningsmannen trots insikten om en sådan risk genomför sexuella handlingar med den person som misstanken avser visar detta på att gärningsmannen varit *medvetet*

oaktsam beträffande omständigheten att personen var under 15 år (se rättsfallen ”Övernattningen” NJA 2019 s. 668, p. 22 och ”Chattkontakten” NJA 2022 s. 826 p. 16). För uppsåt krävs utöver insikten om risken att det även i ett andra led kan slås fast att gärningsmannen varit likgiltig inför att målsäganden faktiskt var under 15 år. Det behöver kunna hållas för visst att förekomsten av den relevanta omständigheten, att målsäganden var under 15 år, inte utgjorde ett för gärningsmannen relevant skäl att avstå från gärningen (se rättsfallet ”Övernattningen”, särskilt p. 21–24).

Gustav Tyberg och målsäganden kände inte varandra sedan tidigare och deras möte hade föranletts av en kortvarig kontakt på Snapchat. Mötet handlade om att Gustaf Tyberg skulle få ha sex med målsäganden i utbyte mot vapes. Mot den här bakgrunden har kravet på försiktighet hos Gustaf Tyberg angående målsägandens ålder ökat. Se här p. 33–34 i det ovan nämnda rättsfallet ”Chattkontakten”. Enligt Gustav Tyberg hade han gjort vissa sökningar på internet och sociala medier för att försäkra sig om målsägandens ålder. Hans efterforskningar gav dock inte något svar på frågan om hennes ålder. Enligt hovrätten innebär dessa omständigheter att det fanns indikationer på att målsäganden kunde vara yngre än 15 år och Gustav Tyberg måste ha insett den risken. Han var alltså medvetet *oaktsam*. I det andra ledet av likgiltighetsuppsåtsbedömningen konstaterar hovrätten att det faktum att Gustav Tyberg frågat målsäganden om hennes ålder när de hade kontakt via Snapchat och att målsäganden svarade att hon var 16 år i förening med efterforskningarna i någon mån talar emot att han varit likgiltig inför att målsäganden faktiskt var under 15 år. Svaret från målsäganden kan förvisso inte ha undanröjt misstanken hos honom om att hon kanske ändå var underårig, men det faktum att han ändå ställde frågan talar för att han inte var likgiltig inför att hon faktiskt var det.

Mot denna bakgrund anser hovrätten att åklagaren inte styrkt att Gustav Tyberg skulle ha agerat som han gjorde om han hade haft insikt om målsägandens ålder. Han kan därför inte anses ha agerat med likgiltighetsuppsåt. Gustav Tyberg ska dock hållas ansvarig för att ha begått gärningen trots att han var *oaktsam* beträffande omständigheten att målsäganden var under 15 år. Gärningen ska därför bedömas som

våldtäkt mot barn. Då målsäganden var under 15 år saknar det betydelse om hon deltog frivilligt eller inte, gärningen är i vart fall att bedöma som våldtäkt mot barn, men omständigheten kan ha betydelse vid straffmätningen. I den delen gör hovrätten bedömningen att inget annat är utrett än att målsäganden förmåddes delta i de sexuella handlingarna genom att Gustaf Tyberg lovade henne vapes i utbyte. Det är inte bevisat att målsäganden förmåddes delta i de sexuella handlingarna på grund av rädsla för Gustaf Tyberg. I den delen gör hovrätten en annan bedömning än tingsrätten.

Påföljd

Ett oaktsamhetsbrott har i allmänhet ett lägre straffvärde än ett uppsåtligt brott. Mot bakgrund av vad hovrätten kommit fram till ovan blir straffvärdet för gärningen lägre än vad tingsrätten kommit fram till. Enligt hovrättens bedömning uppgår straffvärdet till minimistraffet för våldtäkt mot barn om tre års fängelse. I enlighet med detta ska tingsrättens dom ändras på så sätt att fängelsestraffets längd bestäms till tre års fängelse.

Skadestånd

Det som hovrätten har kommit fram till föranleder inte någon annan bedömning än den som tingsrätten har gjort i fråga om skadestånd. Tingsrättens dom ska därför inte ändras i den delen.

Häktning

För våldtäkt är inte föreskrivet lindrigare straff än fängelse i ett år och sex månader och det är inte uppenbart att det saknas risk för att Gustav Tyberg fortsätter att begå brott. Han ska därför vara fortsatt häktad till dess fängelsestraffet får verkställas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B

Överklagande senast **fredagen den 24 januari 2025**.

Mats Fällström

Susanna Landström

Hanna Lundkvist

I avgörandet har deltagit hovrättsråden Mats Fällström, Susanna Landström och tf. hovrättsassessorn Hanna Lundkvist, referent, samt nämndemännen Kenneth Högberg och Lena Ålander.

Avräkningsunderlag, se bilaga C

PARTER OCH DOMSLUT

Gustav Tyberg

Parter

Tilltalad

Johan Erik GUSTAV Tyberg, 20010802-5230
Villagatan 1 Lgh 1102, 825 32 Iggesund

Offentlig försvarare
Advokat Per Wiesel
Advokatfirman Abersten
Sjötullsgatan 16, 824 55 Hudiksvall

Åklagare

Kammaråklagare Malin Törnvall Hillbom
Åklagarmyndigheten
Åklagarkammaren i Gävle
Box 1014, 801 34 Gävle

Målsägande

Sekretess NN5

Målsägandebiträde
Advokat Sunita Memetovic
Advokatfirman Ericksson & Häggquist AB
Nygatan 3, 803 20 Gävle

Domslut

Brott som Gustav Tyberg döms för

Våldtäkt, 2024-08-04, 6 kap 1 § 1 st 1 men brottsbalken

Påföljd

Fängelse 3 år 6 månader

Häktning m.m.

Gustav Tyberg ska vara kvar i häkte tills fängelsestraffet får verkställas.

Skadestånd

Gustav Tyberg ska betala skadestånd till Sekretess NN5 med 240 000 kr.

Detta är en avskrift av en elektronisk originalhandling.

Postadress	Besöksadress	Expeditionstid	Telefon	E-post
Box 1073 824 12 Hudiksvall	Drottninggatan 17, 824 30 Hudiksvall	måndag–fredag 08:30–16:00	0650-37450	halsinglands.tingsratt@dom.se
				Webb https://www.domstol.se/halsinglands-tingsratt/

Beloppet avser ersättning för kränkning om 225 000 kr samt ersättning för sveda och värk om 15 000 kr. Gustav Tyberg ska också betala ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 4 augusti 2024.

Sekretess

Sekretessbestämmelsen i 35 kap 12 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska fortsätta att vara tillämplig på uppgifter som har lagts fram vid förhandling inom stängda dörrar och som kan röja målsägandens och dennes vårdnadshavares identitet. Detsamma ska gälla uppgifterna i bilagan till denna dom.

Brottsofferfond

Gustav Tyberg ska betala en avgift till brottsofferfonden på 1 000 kr.

Ersättning och återbetalning

Per Wiesel ska få ersättning av staten med 73 481 kr. Beloppet fördelas enligt följande:

- 46 925 kr arbete
- 9 800 kr tidspillan
- 2 060 kr utlägg
- 14 696 kr mervärdesskatt

Sunita Memetovic ska få ersättning av staten med 59 936 kr. Beloppet fördelas enligt följande:

- 33 299 kr arbete
- 12 600 kr tidspillan
- 2 050 kr utlägg
- 11 987 kr mervärdesskatt

Staten ska stå för kostnaderna.

YRKANDEN

Åtalspunkt 1

Åklagaren har begärt att Gustav Tyberg ska dömas för våldtäkt mot barn enligt 6 kap 4 § 1 st brottsbalken.

Åklagaren har angett följande gärningsbeskrivning.

1.1 VÅLDTÄKT MOT BARN (5000-K1010422-24)

Gustav Tyberg har haft oralt och vaginalt samlag med NN 5 som var 14 år och inte deltog frivilligt. Gustav Tyberg har härvid förmått NN 5 att tåla och företa de sexuella handlingarna i utbyte mot vapes. Det hände den 4 augusti 2024 på gallerian Guldsmeden, Storgatan 25, Hudiksvall, Hudiksvalls kommun.

Gustav Tyberg begick gärningen med uppsåt. Han var åtminstone oaktsam beträffande omständigheten att målsägande var under 15 år.

Häktning m.m.

Åklagaren har begärt att Gustav Tyberg ska vara kvar i häkte tills fängelsestraffet får verkställas.

Skadestånd

Sekretess NN5 har begärt att Gustav Tyberg ska betala skadestånd med 240 000 kr.

Beloppet avser ersättning för kränkning om 225 000 kr samt ersättning för sveda och värk om 15 000 kr. Ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) har begärts på beloppet från den 4 augusti 2024.

Inställning

Gustav Tyberg har erkänt att han mot ersättning för vapes genomfört ett oralt och vaginalt samlag med målsäganden NN5 (i fortsättningen endast benämnd som målsäganden) och att gärningen är att rubricera som utnyttjande av barn genom köp av sexuell handling. Han har bestritt ansvar för våldtäkt mot barn, alternativt våldtäkt. Han har bestritt det enskilda anspråket och endast vitsordat ränteberäkningen.

Frihetsberövanden

Det antecknas att Gustav Tyberg varit berövad friheten med anledning av brott som provas genom denna dom sedan den 5 september 2024 och alltjämt är häktad.

Ansvar

Bevisning

Åklagaren har åberopat PM angående övervakningsfilm, förhör med målsäganden, tilltalade Gustav Tyberg, vittnena Agnes Karlsson och NN2, varav förhören med målsäganden och Agnes Karlsson har avsett uppspelning av videoinspelade barnförhör under förundersökningen.

Målsäganden har biträtt åtalet och åberopat samma bevisning som åklagaren samt s 191 i förundersökningsprotokollet angående sökning på Internet den 4 augusti 2024.

Gustav Tyberg har åberopat vittnesförhör med Evelina Tyberg.

Utredning

Av utredningen har inledningsvis framgått att Gustav Tyberg är 23 år och målsäganden 14 år. De känner inte varandra sedan tidigare. I början av augusti i år fick de kontakt på Snapchat och målsäganden fick veta att Gustav Tyberg hade eller kunde ordna elektroniska cigaretter, vapes. Det är ostridigt att de två bestämde träff på gallerian Guldsmeden i Hudiksvall den 4 augusti, träffades där och hade oralt och vaginalt samlag inne på en toalett i gallerian. Målsäganden tog med sig sin 10-åriga kompis Agnes till träffen, som fick vänta utanför medan Gustav Tyberg och målsäganden var inne på toaletten.

Åklagaren har gjort gällande att målsäganden inte deltog frivilligt i det orala och vaginala samlaget men att hon inte vågade säga ifrån. Åklagaren har vidare gjort gällande att Gustav Tyberg förmått målsäganden att tåla och företa de sexuella handlingarna i utbyte mot vapes, samt att han gjorde det med uppsåt avseende hennes ålder eller åtminstone var oaktsam beträffande den omständigheten att målsäganden var under 15 år.

Av åberopat PM framgår att Gustav Tyberg var inne på toaletten under ca 5 minuter. Polisanmälan gjordes tio dagar senare.

Av förhören har i huvudsak följande framgått.

Målsäganden

Hon fick kontakt med Gustav Tyberg genom sin kompis Tilly som sa att han köper grejer till barn. Hon lade till honom på Snapchat. Han frågade vad hon ville ha och hon sa "vape" och han svarade att han kunde köpa det åt henne. Han frågade om hennes ålder och hon sa att hon var 16. Han svarade bara "okej" eller något sådant. Han sa att han var 19. Han frågade om sex och hur gammal hon var och var hennes gränser gick, som han hade gjort med hennes

kompis Tilly, och vad hon ville betala med. Hon förstod att han ville ha sex men hon var aldrig med på det, sa aldrig ja och hon kände sig obekväm redan då. De bestämde att träffas dagen efter, den 4 augusti, klockan ett. Gustav Tyberg sa att de skulle gå till något ställe där ingen såg att han gav dem vapes. De bestämde att ses på Guldsmeden. Hon tror att hon trodde hon skulle få vapesen gratis eller något och att han skulle gå sedan.

Hon åkte dit med sin kompis Agnes. Hon och Agnes var inne på toaletten när Gustav Tyberg kom dit, knackade på och sa åt hennes kompis att gå ut. Han hade med sig två vapes som han la på handfatet medan han satte sig på toan och sa åt henne vad hon skulle göra. Han sa åt henne att hon skulle ta av sig kläderna för han ville se hennes kropp. Hon ville inte egentligen men gjorde det ändå eftersom hon var rädd. Han var en vuxen man och hon ett barn. Hon tog av byxorna och trosorna och kanske tröjan men hon visade inte bröstet. Han sa åt henne ganska tyst att suga av honom och hon gjorde det och sa sedan att hon inte ville mer. Han sa åt henne att ställa sig i den ställningen ”doggy”, inte så högt för han ville inte att någon skulle höra utanför. Han frågade inte någon gång om det var okej att han gjorde så här och om hon verkligen ville, utan var bara tyst. Hon sa aldrig ”ja” heller. Han frågade inte om preventivmedel eller något sådant. Han var bara kåt och ville bara göra grejer med henne. Avsugningen höll på typ tio sekunder och samlaget 1-2 minuter. Han frågade efteråt ”Hoppas det var okej”, och hon svarade bara ”Ja”, och så gick han från toan. Hon började gråta direkt när han hade gått, för hon vågade inte gråta när han var där. Det rann sperma från hennes ben och på golvet. Agnes kom in på toan och frågade vad som hänt och hon svarade att han hade haft sex med henne fast hon inte ville. Agnes sa ”Men du måste berätta för någon” och hon svarade bara ”Nej, jag vågar inte berätta för någon” och sedan åkte de hem. Han sa aldrig hur gammal han var heller. De har inte haft någon kontakt efteråt och hon tog bort honom direkt.

Hon sa till Gustav Tyberg att hon var 16 för att hon trodde inte han skulle köpa vape till en så ung person, så då sa hon att hon var 16 för att hon ville ha vape. Hon minns inte om hon skickade några bilder till honom.

Gustav Tyberg

Målsäganden la till honom på Snapchat den 2/8 eller 3/8. De skrev lite grann till och från och skickade bilder. Ganska hastigt kom de in på det här, sexuella handlingar och de här vapesen. Innan de kom in på det så frågade han hur gammal hon var, kollade vilken skola hon gick på, vilka människor hon umgicks med. Om de hade några gemensamma vänner. Kollade hennes sociala medier. Han googlade henne men hittade ingenting. Då kom de in på det här med sexuell tjänst mot vapes. Hon erbjöd sig att göra en sexuell handling med honom mot vapes. Han skrev och frågade var hon bodde och hon svarade att hon bodde varannan vecka hos mamma och pappa. Han frågade vilken skola hon gick på och hur gammal hon var och hon svarade att hon var född 2008, alltså 16 år. Hon skrev att hon skulle börja IM på Broman. Han frågade om de hade några gemensamma vänner. Hon skrev att hon umgicks med 18-19 åringar. Hon skrev att hon brukat nikotinprodukter ett tag. Hon erbjöd sig att göra en sexuell tjänst mot vapesen. Det godtog han. Det var hennes förslag. Han kollade upp hennes sociala medier, Tiktok, Instagram, kollade även hennes Facebook för att få reda mer om hennes ålder. Det fanns ingen information där. Han googlade även om henne men hittade ingen information om henne. Det fanns inget på Hitta.se heller. Hon tog initiativet att träffas med anledning av den här sexuella tjänsten. Hon ville även låna pengar av honom. Då swishade han 50 kr. Sedan erbjöd hon sig att betala med sexbilder, vilket han godtog. Hon skickade då några bilder. Han tror inte konversationen på Snapchat finns kvar. De hade bara kontakt via Snapchat innan de träffades.

Hon skrev att hon gick på p-piller innan de sågs men sedan dubbelkollade han det innan han fick utlösning.

De bestämde att träffas dagen efter kl. 13 på Guldsmeden, han föreslog sjukhuset först men hon orkade inte gå dit. När han kom till Guldsmeden så knackade han på, och frågade hennes vän eller lillasyster eller vad hon nu var, om att byta plats. Han gick in och målsäganden låste dörren. Han plockade fram vapesen, satte sig på toaletten och frågade målsäganden om hon ville göra det. Hon sa "Ja men det är ingen fara". Han tog av sig sina byxor och kalsonger. Målsäganden tog eget initiativ. Hon klädde också av sig. Hon gick fram till honom och han lade händerna om henne och kommenterade att hon var vacker eller sexig. Hon tog eget initiativ. Han frågade henne om hon käkade p-piller eller hade preventivmedel. Han klädde av sig. Sedan ställde hon sig på knä och utförde oralsex på honom i kanske en minut. Sedan frågade hon om de kunde ha samlag och ligga istället. Då hade de samlag i doggy i några minuter innan han fick utlösning. Efteråt frågade han om det kändes okej. Han frågade också under tiden om det gick bra. Han fick en blick efteråt som gav honom en dålig magkänsla, att hon eventuellt hade ångrat sig eller någonting sådant. Det är väl ganska billigt om man kan uttrycka sig så, två vapes på så sätt.

Efteråt tänkte han skriva till henne och fråga om det kändes okej men då hade hon tagit bort honom på Snapchat. När han satte sig på bussen och åkte hem så kontaktade en kompis honom och tyckte det var idiotiskt att han hade legat med en 14-åring. Då blev han väldigt ställd och snopen eftersom han trodde att hon var 16 år med anledning av den efterforskning han gjort. Han fick panik.

De hade bestämt innan att de skulle ha oralsex. Han kan inte minnas men tror att han klädde av sig och att hon klädde av sig självmant. Han visste inte att hon hade en kompis med sig. Han tänkte inte så mycket på det, kanske att det var en lillasyster för hon hade sagt innan att hon eventuellt skulle vara barnvakt åt sin lillasyster.

Han sa hej när han öppnade dörren och sa framförallt hej till målsäganden. På sexbilderna såg målsäganden välutvecklad ut, med rumpa och bröst. Även på ansiktsbilder. Han fick samma intryck när han träffade henne, hon såg inte liten ut.

Han vet inte om de pratade om hennes ålder på Guldsmeden men möjligheten finns att han frågade om ålder men det är inget han minns konkret. Han tänkte inte på kompisens ålder eftersom det gick så fort. Han tänkte att hon möjligtvis var i samma ålder, något år yngre eventuellt. Han sa att han var över 20 år.

Han upplevde att hon var glad inne på toaletten efteråt, de kramades. Det var någon blick där sedan som gjorde att han tänkte att hon kanske ångrat sig.

Det var fel av honom moraliskt och juridiskt att köpa vapes i utbyte mot sexuella tjänster. Det står han för. Han hade haft kontakt med Tilly innan som förmedlade kontakten med målsäganden. Han vet inte hur gammal Tilly är. Han trodde målsäganden var 16 år på grund av sina efterforskningar. Målsäganden nämnde några hon kände i 18-20 årsåldern men det var inga han kände. Det kan stämma att han sade i polisförhör att han frågade målsäganden hur gammal hon var när de var på Guldsmeden.

Det här var första gången han köpte grejer till tjejer på det här sättet. Det går inte att hitta deras konversation på Snapchat. Han såg bara målsägandens kompis i en sekund och såg bara kompisens i periferiområdet. Det gick så hastigt. Målsäganden hade sagt att hon var barnvakt åt lillasyster eller lillebror. Han har ingen aning om varför målsäganden säger att han inte frågade henne om det gick bra att ha sex på toaletten. Han känner ingen under 14 eller 15 som röker vape. Det märktes att det inte var första gången hon hade sex baserat på det hon skrev och det hon gjorde. När han kom till toaletterna pratade de med varandra. De pratade om vad hon hade gjort under dagen men inget mer. Han

kan ha uppgett i polisförhör att han frågade hur gammal hon var på toaletten fast han inte minns det nu. Han ville väl dubbelkolla.

NN2

Hon är målsägandens mamma. Målsäganden hade sovit över hos en kompis. Hon var på jobbet och skickade ett sms till en kompis mamma och frågade om det gått bra med dotterns övernattnings där. Hon fick då veta att kompisens berättat för sin mamma att målsäganden blivit våldtagen för ett antal veckor sedan. Hon hämtade målsäganden och de satte sig i soffan hemma. Hon frågade om det hänt något och målsäganden sa inget först och tittade ner men när hon frågade om målsäganden blivit våldtagen brast målsäganden i gråt. Hon blev alldeles bestört och fick veta att Tilly tipsat målsäganden om en kille som kunde sälja vapes. Målsäganden berättade att hon varit nere på stan med Agnes och att Gustav Tyberg körde ut Agnes från toaletten. Målsäganden berättade inga detaljer då. Nästa dag sjukskrev hon sig och ringde ungdomsmottagningen som lotsade till gyn och polis tillkallades. De tog kontakt med BUP för att få hjälp och de fick träffa en sjuksköterska. De blev även lotsade till socialtjänsten för hjälp med samtalskontakt.

Målsäganden var helt förstörd och satt med huvudet mellan benen och grät. Hon berättade inte så mycket detaljer just då, men att de bestämt träff och att hon blivit instruerad hur hon skulle göra. Hon agerade plikttroget och gjorde som han sa hon var rädd och han var gammal och det kändes äckligt och fel och hon ville inte det här. De har pratat efteråt också på gyn bl a då det var mycket väntetid och då berättade målsäganden att det hade runnit sperma nedför hennes lår och kommit på golvet och att hon blev tillsagd vad hon skulle göra inne på toaletten, bl a ligga på golvet. Hon vet inte vad målsäganden sa då. Målsäganden blev ensam på toaletten och grät och Agnes gick in och tröstade henne och uppmanade henne att anmäla det till polisen. Målsäganden

hade sagt att hon inte vågade och att hennes mamma skulle tycka det var jobbigt att få veta. Målsäganden sov över hos kompisen den 13-14 augusti. Målsäganden sa att händelsen inträffat en söndag och när de kollade så blev det den 4 augusti. Målsäganden har bott växelvis men mest hos henne. När detta hände var målsäganden på umgänge hos pappa. Hon träffade henne sedan samma söndag kväll. Målsäganden var då mest på rummet. Målsäganden är som andra 14-åringar, en vanlig tonåring. De har en nära relation. Målsäganden äter inte p-piller vad hon vet och hon tror att hon hade känt till om det varit så, de har också varit på ungdomsmottagningen. Målsäganden har varit utsatt för andra saker under senvåren som hon har anmält till polisen. Målsäganden är mycket mer instängd på sitt rum nu och mer innesluten och vill inte prata.

Agnes Karlsson

Målsäganden sa bara att hon skulle ner på stan för att han skulle dit. När de var inne på toaletten kom han dit. Han sa åt henne att gå ut och hon väntade sedan utanför när han gick in till målsäganden och låste dörren. Hon stod utanför och bara väntade och tyckte det tog lite lång tid. De var därinne typ fem minuter. När han kom ut igen höll han upp dörren för henne och då stod målsäganden där och grinade. Målsäganden var ledsen och typ lite rädd. Hon gick in till målsäganden och kramade henne och frågade vad som har hänt. Målsäganden sa "Vad tror du?" och hon svarade "Jag vet inte" och hon vet inte hur hon säga och vad kallas det när man gör det, alltså tvinga någon. Hon minns inte vad målsäganden sa men ordet var typ så här "våll"... hon vet inte. Sedan väntade de där inne på toaletten så att de skulle vara säkra på att han hade gått. För de var ju lite rädda. Sedan sa målsäganden att de inte skulle berätta för någon om det. Sedan var de på stan och träffade målsägandens syster, och då berättade de det. Sedan kom hennes pappa och då låtsades de som att ingenting hade hänt.

Hon tror inte att målsäganden ville gå dit själv. Målsäganden frågade om hon ville vara med henne och sa att hon skulle på stan.

De ville ju inte berätta det, utan måste säga till hennes mamma att hon skulle på stan och att målsäganden skulle köpa något på H&M. Det blev att hon följde med och målsäganden visste ju ingenting om att han skulle göra det där. Målsäganden berättade bara för henne att hon skulle träffa en kille på stan som tagit ut vapedon som de skulle hämta. Han försökte sedan adda målsäganden på Snap när hon tagit bort honom. De gick hem och berättade om det för målsägandens syster.

Evelina Tyberg

Hon är Gustavs syster. De har en nära relation. I början på augusti, en söndag, åkte hon till Iggesund och hälsade på Gustav. Han verkade annorlunda och sa att han skulle berätta något för henne. Han fick sedan ett meddelande på Snap och fick panik direkt och kunde inte prata. Han visade henne meddelandet och det stod att han var dum och äcklig, skulle bli anmäld och att §hon var under 15 år. När han lugnat sig berättade han i detalj om att han skulle ha fått ett årtal och en siffra när den här tjejen skulle ha varit född. De gick igenom vad som hänt och han berättade allt. Han hade haft kontakt med två tjejer som hon aldrig träffat lördagen innan och han uppfattade att hon betett sig sexuellt och velat ha en sexuell kontakt med Gustav som sa nej och inte ville träffa henne. På söndagen började han prata med den här tjejen och han skulle köpa ut en vape och båda hade skrutit om att de haft sex med andra. Hon såg snapen. Han berättade att de hade legat på en toalett. Det var inget han försökte skylla ifrån sig. De hade legat och han hade frågat flera gånger om det kändes okej och hon hade sagt ja. Hon skulle ha varit över 15 och kanske t o m 16 år.

Bedömning

Tingsrätten finner att målsäganden sakligt och detaljerat berättat om händelsen den 4 augusti och vad som ledde fram till den och det efterföljande händelseförloppet. Hon har förklarat när hon inte kunnat minnas och varit osäker och hennes berättelse saknar överdrifter och motstridigheter. Hennes berättelse framstår som helt självupplevd. Hennes uppgifter bedöms sammanfattningsvis som tillförlitliga. Det har inte framgått något skäl till varför hon skulle vilja eller våga beljuga den betydligt äldre Gustav Tyberg och beskylla honom för något som inte stämmer. Målsäganden har även trovärdigt berättat att hon sa till Gustav Tyberg att hon var 16 år eftersom hon inte trodde att han skulle vilja köpa vapes till henne om han fick reda på att hon bara var 14 år.

Gustav Tyberg har å sin sida uppgett att han sökte på nätet efter uppgifter som kunde bekräfta vem målsäganden var och om hennes ålder. Han hittade inget, inte heller något som motsade att hon var 16 år. Även med beaktande av att omständigheterna i övrigt är tämligen lika de i rättsfallet NJA 2022 s. 826, så skiljer sig uppgifterna åt om vilka åtgärder som Gustav Tyberg säger sig ha vidtagit för att ta reda på målsägandens ålder innan de träffades. I det nämnda rättsfallet hade den tilltalade frågat målsäganden i en chatt om hennes ålder och hon hade då svarat att hon var 15 år fast hon i själva verket var 13 år. Den tilltalade hade sedan träffat och haft sex med henne utan att fråga eller på annat sätt försöka ta reda på något mer om hennes ålder. I detta fall har Gustav Tyberg uppgett att han gjort vad han kunnat för att klargöra målsägandens ålder och att han inte endast godtog hennes egen uppgift om att hon var 16 år. Att han sökt på nätet efter uppgifter om målsäganden är inte heller motbevisade av åklagaren. Det kan mot den bakgrunden därför inte hållas för uteslutet att Gustav Tyberg gjort de efterforskningar om målsägandens ålder som han

påstått och som också har visst stöd i övrig utredning. Det har inte framgått att Gustav Tyberg haft anledning att anta att målsäganden varit yngre än hon själv sagt mot bakgrund av målsägandens utseende eller kroppsutveckling. Gustav Tyberg kan sammanfattningsvis därför inte anses ha varit oaktsam beträffande den omständigheten att målsäganden var under femton år vid samlagen.

När det gäller Gustav Tybergs uppgifter om händelseförloppet inne på toaletten har han uppgett att det var målsäganden som låste toalettdörren, att hon svarade att det gick bra att ha samlag och tog egna initiativ till samlag och därmed på olika sätt gav uttryck för frivilligt deltagande. Tingsrätten bedömer att Gustav Tybergs uppgifter om att han flera gånger skulle ha frågat målsäganden om det gick bra och om hon åt p-piller eller hade preventivmedel samt att målsäganden på olika sätt har gett uttryck för frivillighet, framstår som motstridiga. Enligt hans egna uppgifter var samlagen på toaletten att betrakta som betalning för två vapes, och han hade dessa med sig till platsen. Det var således fråga om en ren affärstransaktion från Gustav Tybergs sida, vilket även hans totala ointresse för Agnes Karlssons närvaro på platsen tydligt talar för. Det framstår också som att Gustav Tyberg har anpassat flera av sina uppgifter i sin fria berättelse efter vad som framgått av målsägandens förhör under förundersökningen. Hans berättelse förefaller därför som tillrättalagd för att framstå som mer trovärdig. Tingsrätten bedömer även mot bakgrund av den från målsägandens synvinkel mycket stora och uppenbara skillnaden i ålder och kroppsstorlek mellan Gustav Tyberg och målsäganden, att det är betydligt mer sannolikt att det var Gustav Tyberg som låste toalettdörren och att målsäganden var rädd för honom och därför inte vågade göra annat än lyda när han i låg ton talade om för henne vad hon skulle göra avseende de sexuella handlingarna, så som hon själv berättat. Det målsäganden uppgett om att hon var ledsen men inte vågade gråta så länge Gustav Tyberg var kvar stöds även av vad Agnes Karlssons uppgett om att målsäganden grät direkt efteråt, samt av vad målsäganden senare uppgett till sin mamma om händelsen.

Sammanfattningsvis anser tingsrätten det mot bakgrund av det ovan sagda att det är målsägandens avsevärt mer trovärdiga uppgifter om händelseförloppet om att hon inte deltog frivilligt i samlagen som ska läggas till grund för bedömningen av åtalet. Vad Gustav Tyberg uppgett om hur hon ska ha svarat jakande till samlagen på toaletten, att hon tog egna initiativ till samlag och att han på så sätt säkerställde att hon frivilligt deltog i de sexuella handlingarna, bedöms vara uppenbara efterkonstruktioner varför dessa lämnas utan avseende. Det är därmed klarlagt att Gustav Tyberg förmått målsäganden, som inte deltagit frivilligt, att företa och tåla det orala och vaginala samlag på den plats och tid som framgår av åtalet. Gustav Tyberg har haft uppsåt till gärningarna. Åtalet är därmed styrkt och ska bifallas. Gärningen är att bedöma som våldtäkt enligt 6 kap. 1 § brottsbalken.

Påföljd

Gustav Tyberg är 23 år och förekommer under tre avsnitt i belastningsregistret avseende en godkänd ordningsbot, en dom för misshandel från 2021 där påföljden bestämdes till villkorlig dom och 40 timmars samhällstjänst samt en dom för olaga intrång från februari 2023 där påföljden bestämdes till dagsböter. Han ska nu dömas för våldtäkt. Tingsrätten delar åklagarens bedömning om att brottet har ett straffvärde som är högre än tre år, då det dels präglats av viss hänsynslöshet gentemot en förhållandevis ung person och dels avsett både ett oralt och ett vaginalt samlag. Straffvärdet uppgår enligt tingsrätten till tre år och sex månaders fängelse. Med hänsyn till det höga straffvärdet är någon annan påföljd än fängelse inte aktuell. Påföljden bestäms i enlighet med straffvärdet.

Skadestånd

Gustav Tyberg döms för våldtäkt mot målsäganden och är därmed skadeståndsskyldig gentemot henne. De begärda beloppen avseende ersättning för kränkning och sveda och värk är skäliga och överensstämmer med praxis varför yrkandena ska bifallas. Lagstadgad ränta ska utgå på beloppen från brottsdatum.

Häktning

Gustav Tyberg döms för brott för vilket det inte är stadgat lägre straff än ett år och sex månaders fängelse. Det är inte uppenbart att skäl till häktning saknas. Han ska därför kvarbli i häkte tills domen i ansvarsdelen kan verkställas.

Åklagaren har inte längre rätt att besluta om restriktioner.

Ersättning m.m.

Den offentlige försvararen och målsägandebiträdet tillerkänns begärda ersättningar vilka framstår som skäliga. Dessa kostnader ska med hänsyn till att Gustav Tyberg döms till ett längre fängelsestraff stanna på staten.

Avgiften till brottsofferfonden framgår av lag.

RÄTTEN

Rådmannen Maria Malm samt nämndemän.

Digitalt signerad av rådmannen Maria Malm

ÖVERKLAGANDEINFORMATION

Hur man överklagar

Överklagandet ska ha kommit in till Hälsinglands tingsrätt senast **den 25 november 2024**. Överklagandet ska vara skriftligt. Hälsinglands tingsrätt skickar det vidare till Hovrätten för Nedre Norrland.

Överklaga efter att motparten överklagat

Om ena parten har överklagat i rätt tid så har den andra parten också rätt att överklaga, även om tiden har gått ut. Det kallas att anslutningsöverklaga.

En part kan anslutningsöverklaga inom en extra vecka från det att överklagandetiden har gått ut. Ett anslutningsöverklagande måste alltså komma in inom 4 veckor från domens datum.

Ett anslutningsöverklagande upphör att gälla om det första överklagandet dras tillbaka eller av något annat skäl inte går vidare.

Så här gör du

1. Skriv Hälsinglands tingsrätt och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att hovrätten ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet. Vill du ha nya förhör med någon som redan förhörts eller ny syn (till exempel besök på en plats), ska du berätta det och förklara varför. Tala också om ifall du vill att målsäganden ska komma personligen till en huvudförhandling.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer. Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer. Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till Hälsinglands tingsrätt. Tänk på att skicka det i god tid med hänsyn till postgången.

Vad händer sedan?

Hälsinglands tingsrätt kontrollerar att överklagandet har kommit in i rätt tid. Om det har kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet har kommit in i tid skickar domstolen överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Hovrätten för Nedre Norrland.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även Hovrätten för Nedre Norrland skicka brev på det sättet.

Prövningstillstånd i hovrätten

När överklagandet kommer in till Hovrätten för Nedre Norrland tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning. Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att ta med allt du vill föra fram i överklagandet.

När krävs det prövningstillstånd?

Brottmålsdelen

I brottmålsdelen behövs prövningstillstånd i två olika fall:

- Den åtalade har dömts enbart till böter.
- Den åtalade har frikänts från ett brott som inte har mer än 6 månaders fängelse i straffskalan.

Skadeståndsdelen

Det krävs prövningstillstånd för att hovrätten ska pröva en begäran om skadestånd. Undantag kan gälla när en dom överklagas i brottmålsdelen och det är kopplat till en begäran om skadestånd till brottet. Då krävs inte prövningstillstånd om

- det inte krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen eller om
- hovrätten meddelar prövningstillstånd i brottmålsdelen.

Beslut i övriga frågor

I de mål där det krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen (se ovan), krävs det också prövningstillstånd för sådana beslut som bara får överklagas i samband med att domen överklagas. Beslut som kan överklagas särskilt kräver inte prövningstillstånd.

När får man prövningstillstånd?

Hovrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall:

1. Hovrätten bedömer att det finns anledning att tvivla på att tingsrätten har dömt rätt.

2. Hovrätten anser att det inte går att bedöma om tingsrätten har dömt rätt utan att ta upp målet.
3. Hovrätten behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
4. Hovrätten bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Vill du veta mer?

Mer information finns på www.domstol.se. Ta kontakt med Hälsinglands tingsrätt eller Hovrätten för Nedre Norrland om du har frågor.

HOVRÄTTEN FÖR
NEDRE NORRLAND
Rotel 12
Handläggare 2

AVRÄKNINGSUNDERLAG
2024-12-27
Sundsvall

Aktbilaga
Mål nr B 1950-24

Underlaget avser

Person-/samordningsnummer/födelsetid 20010802-5230	Datum för dom/beslut 2024-12-27 kl. 11.00
Efternamn Tyberg	Förnamn Gustav

Personen har under en sammanhängande tid av minst 24 timmar varit frihetsberövad* i Sverige eller utomlands med anledning av brott som prövats i målet eller som påföljden avser. Frihetsberövandet har ägt rum under nedan angivna tider.

*på sätt som avses i 2 § lagen (2018:1250) om tillgodoräknande av tid för frihetsberövande

Frihetsberövad

Frihetsberövandet hävt/upphört/avbrutet (lämna tomt för ett frihetsberövande som pågår)

2024-09-05	
------------	--

Samtidig verkställighet av påföljd i annat mål

- ☐ Kriminalvården har underrättat domstolen om att personen har påbörjat verkställighet eller har verkställt påföljd i annat mål under den tid som han eller hon varit berövad friheten (2–4 §§ förordning (2019:96) om tillgodoräknande av tid för frihetsberövande).

Tidigare frihetsberövanden av betydelse för avräkningen

- ☐ Domstolen har i avgörandet helt eller delvis undanröjt påföljden i tidigare dom, beslut eller strafföreläggande, och det finns uppgifter om frihetsberövanden i tidigare meddelade domar, beslut eller avräkningsunderlag som har betydelse för avräkningen.

Observera: När domstolen lämnar domen/beslutet eller domsbeviset till Kriminalvården ska i vissa fall tidigare domar/beslut med eventuella avräkningsunderlag och avräkningsunderlag enligt 12 a § strafföreläggandekungörelsen bifogas, om det finns uppgifter där som har betydelse för avräkningen (3 § 4 och 27 § förordningen (1990:893) om underrättelse om dom i vissa brottmål, m.m.).

Hanna Lundkvist

.....
Underskrift

.....
Namnförtydligande

Dok.Id 236667

Postadress

Box 170
851 03 Sundsvall

Besöksadress

Södra Tjörngatan 2

Telefon

060-18 68 00

Telefax

E-post: hovratten.nedrenorrland@dom.se
Webb: www.hovrattenfordrenorrland.se

Expeditionstid

måndag–fredag
08:00–16:00

Hur man överklagar hovrättens avgörande

Den som vill överklaga hovrättens avgörande ska göra det genom att skriva till Högsta domstolen. Överklagandet ska dock skickas eller lämnas till hovrätten.

Senaste tid för att överklaga

Överklagandet ska ha kommit in till hovrätten senast den dag som anges i slutet av hovrättens avgörande.

Beslut om häktning, restriktioner enligt 24 kap. 5 a § rättegångsbalken eller reseförbud får överklagas utan tidsbegränsning.

Om överklagandet har kommit in i rätt tid, skickar hovrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Högsta domstolen.

Prövningstillstånd i Högsta domstolen

Det krävs prövningstillstånd för att Högsta domstolen ska pröva ett överklagande. Högsta domstolen får meddela prövningstillstånd endast om

1. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av Högsta domstolen eller om
2. det finns synnerliga skäl till sådan prövning, så som att det finns grund för resning, att domvilla förekommit eller att målets utgång i hovrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Överklagandets innehåll

Överklagandet ska innehålla uppgifter om

1. klagandens namn, adress, e-postadress och telefonnummer,
2. det avgörande som överklagas (hovrättens namn och avdelning samt dag för avgörandet och målnummer),
3. den ändring i avgörandet som klaganden begär,
4. de skäl som klaganden vill ange för att avgörandet ska ändras,
5. de skäl som klaganden vill ange för att prövningstillstånd ska meddelas, samt
6. de bevis som klaganden åberopar och vad som ska bevisas med varje bevis.

Förenklad delgivning

Om målet överklagas kan Högsta domstolen använda förenklad delgivning vid utskick av handlingar i målet, under förutsättning att mottagaren där eller i någon tidigare instans har fått information om sådan delgivning.

Mer information

För information om rättegången i Högsta domstolen, se www.hogstodomstolen.se